

Huvudman

Sandvikens kommun
kommun@sandviken.se

Beslut

Datum 2025-06-18

Dnr SI 2024:1843

Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Murgårdsskolan i Sandvikens kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 november 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sandvikens kommun att senast **fredag den 31 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolans arbete med nyanlända elever, studiehandledning på modersmål och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sandvikens kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sandvikens kommun ska vidta följande åtgärder

Nyanlända elevers individuella studieplaner

1. Se till att nyanlända elevers individuella studieplaner är långsiktiga och beskriver hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Planerna ska även innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Samtliga aktuella individuella studieplaner ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisningen den 31 oktober 2025. (3 kap. 12 g § skollagen)

Studiehandledning på modersmål

2. Se till att studiehandledning på modersmål i språket swahili ges till de elever som bedöms vara i behov av det. I detta ingår att huvudmannen ska redogöra för på vilka sätt huvudmannen försökt täcka behovet av studiehandledare. (5 kap. 4 § skolförordningen och 23 kap. 14 § skollagen)

Beslut om avvikelse från timplanen

3. Se till att de elever som ges undervisning som avviker från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen har beslut om anpassad studiegång eller anpassad timplan. (3 kap. 12 §, 3 kap. 12 h § skollagen)

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Sandvikens kommun avseende brister rörande betygskatalogen. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att kartlägga vilket modersmål respektive nyanländ elev på högstadiet har, att en bedömning av nyanlända elevers kunskaper genomförs inom två månader från mottagandet, beslut om klassplacering av nyanlända elever, anmälan och utredning om särskilt stöd samt planen mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:1843) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Murgårdsskolan i Sandvikens kommun.

Skolinspektionen har den 29 november 2024 beslutat att förelägga Sandvikens kommun att senast den 5 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande skolans arbete med nyanlända elever, särskilt stöd, betygskatalog och studiehandledning på modersmål. Vidare har Skolinspektionen tilldelat huvudmannen en anmärkning rörande skolans plan mot kränkande behandling.

Sandvikens kommun har den 5 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen genomfört intervjuer med lärare, specialpedagoger i elevhälsan, biträdande rektorer och skolans

rektor. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i detta beslut tagit ställning till om huvudmannen har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Nyanlända elevers individuella studieplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 november 2024 att det fanns brister i skolenhetens arbete med att upprätta individuella studieplaner för nyanlända elever som tagits emot på högstadiet. Huvudmannen skulle se till att individuella studieplaner upprättades för aktuella elever, studieplanerna skulle vara långsiktiga och beskriva hur respektive elev ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål.

Av huvudmannens redovisning den 5 maj 2025 framgår det att alla nyanlända elever som mottagits på högstadiet har varsin individuell studieplan med undantag för en elev som tagits emot under vårterminen 2025. Huvudmannen uppger att de beslutat om en ny mall för studieplanerna och att kompletteringar av studieplanerna kommer att genomföras. De biträdande rektorerna uppger i intervju att det under föregående läsår inte fanns några individuella studieplaner alls men att de under läsåret 2024/25 arbetat med detta så att det finns för alla nyanlända elever som mottagits på högstadiet. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger vidare att det som behöver kompletteras är en bättre kommunikation kring studieplanerna med elever och vårdnadshavare samt de delar i studieplanerna som beskriver hur undervisningstiden är fördelad. För den elev som nyligen tagits emot på skolenheten uppger såväl lärare, specialpedagoger och biträdande rektorer att den elevens studieplan inom kort är klar.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga upprättade individuella studieplanerna. Av dessa framgår det att hälften av eleverna saknar en beskrivning av deras långsiktiga målsättning med utbildningen. För de

elever som har en dokumenterad målsättning saknas det i de allra flesta fall en beskrivning av hur eleven ska uppnå detta genom stödåtgärder och utbildningens innehåll.

Rättslig reglering

Med nyanländ avses i denna lag den som 1. har varit bosatt utomlands, 2. nu är bosatt i landet, och 3. har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet. Som bosatt utomlands anses den som inte anses bosatt i landet enligt 29 kap. 2 § (3 kap. 12 a § skollagen)

För en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan eller specialskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper (3 kap. 12 g § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister i skolenhetens arbete med individuella studieplaner för nyanlända elever som mottagits i högstadiet. Tillsynen visar att studieplaner visserligen upprättas för alla de aktuella eleverna, men de studieplanerna uppfyller fortfarande till sitt innehåll inte författningarnas krav.

En individuell studieplan ska vara långsiktig och innehålla en beskrivning av hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Det ska också finnas uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder i studieplanerna.

I flera individuella studieplaner som Skolinspektionen har tagit del av saknas information om elevens mål. I några individuella studieplaner saknas beskrivningar av utbildningens huvudsakliga innehåll och vilka anpassningar och stödåtgärder skolan vidtar för att eleverna ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Detta är en brist.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 november 2024 att det fanns brister i skolenhetens arbete med att anordna studiehandledning på modersmål för nyanlända elever mottagna på högstadiet och andra elever som bedömts vara i behov av det.

Av huvudmannens redovisning framgår det att skolenheten saknar studiehandledare i swahili för totalt 28 elever varav 4 nyanlända elever som mottagits på högstadiet. En rysktalande elev erbjuds inte heller studiehandledning på modersmål på grund av att det saknas studiehandledare i språket. Eleverna som bedömts vara i behov av det har fått studiehandledning men inte på sitt modersmål. Huvudmannen har i samråd med rektor undersökt möjligheterna till att erbjuda studiehandledning i aktuella språk via fjärrundervisning.

Av kompletterande intervjuer med lärare, specialpedagoger, biträdande rektorer och rektorn framgår det att huvudmannen annonserat efter en studiehandledare i swahili och att tre personer kallats till intervju för tjänsten. Rektorn uppger att de också försökt hitta andra lösningar, exempelvis via fjärrundervisning, tidigare har en sådan lösning använts i ett annat språk men det fungerade enligt rektorn inte särskilt bra. Lärarna och specialpedagogerna uppger att eleverna på mellanstadiet har så pass goda kunskaper i svenska att de når målen även utan studiehandledning. Detsamma gäller den rysktalande eleven. Enligt lärarna och specialpedagogerna kvarstår dock behovet av studiehandledning på swahili för ett antal av eleverna på högstadiet. Rektorn bekräftar uppgifterna och beskriver att det på högstadiet finns någon elev som klarar målen med utbildningen med hjälp av studiehandledning på arabiska medan några elever fortfarande är i behov av studiehandledning på swahili för att nå målen.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik, där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (5 kap. 4 § skolförordningen).

En nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan eller specialskolan och vars

kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehundledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehundledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehundledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet. (3 kap. 12 i § skollagen). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att studiehundledningen måste utgå från elevens stödbehov i förhållande till den planerade undervisningen utifrån kursplanen och kunskapskraven i ämnet. Enligt regeringens uppfattning förutsätter det dels att eleven är delaktig, dels ett samarbete mellan ämnesläraren och studiehundledaren samt att studiehundledaren har kunskaper i kursplaner och kunskapskrav i de ämnen som denne handleder i (prop. 2017/18:194 s. 39).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i skolenhetens arbete med att erbjuda studiehundledning på modersmålet. Av utredningen framgår att huvudmannen påbörjat ett arbete för att komma till rätta med bristerna genom att erbjuda studiehundledning på ett alternativt språk och genom försök att rekrytera egen personal med kompetens inom swahili. Dock erbjuds inte alla de elever som bedömts vara i behov av studiehundledning på sitt modersmål detta, vilket är en brist. För eleven med ryska som modersmål har inte annat framkommit än att det inte föreligger något behov av sådana stödsatser.

Beslut om avvikelse från timplanen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 november 2024 att det fanns brister gällande fem nyanlända elever på högstadiet som inte följt ordinarie timplan trots att det sänkts beslut om anpassad timplan, alternativt anpassad studiegång.

Av huvudmannens redovisning och kompletterande intervjuer med rektor och biträdande rektorer framgår det att det fortsatt finns nyanlända elever på högstadiet som inte läser alla ämnen enligt ordinarie timplan och som saknar beslut om såväl anpassad timplan som anpassad studiegång. Eleverna har inte betygsatts utan markerats med siffran "3" i betygs katalogen. Det gäller några elever som tidigare gått i förberedelseklass. Vidare framgår det att skolläningen håller på att utreda vilka beslut som behöver fattas för de aktuella eleverna för att det ska bli korrekt. Enligt de biträdande rektorerna borde det rimligen innebära beslut om anpassad studiegång eftersom antalet ämnen som eleverna inte läser

överstiger regleringen för beslut om anpassad timplan. Rektorn berättar att en ny elevhälsoplan har upprättats och att det här är en av delarna som det kommer tas ett omtag kring.

Rättslig reglering

Anpassad timplan

Rektorn får besluta att en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan eller specialskolan, ska ges undervisning som avviker från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad timplan), om

1. rektorn efter att elevens kunskaper har bedömts enligt 12 c § eller senare, bedömer att eleven kommer att ha svårt att nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan inom ramen för skolplikten eller motsvarande rätt till utbildning enligt 7 kap. 2 §, och
2. eleven och elevens vårdnadshavare har samtyckt till den anpassade timplanen.

En anpassad timplan ska utformas så att

1. eleven ges undervisning i sådana ämnen och minst det antal ämnen som krävs för att nå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan,
2. ett av de ämnen som avses i 1 är idrott och hälsa, och
3. eleven ges minst den totala undervisningstid som återstår för övriga elever i den årskursen hos huvudmannen under den kvarvarande skoltiden. (3 kap. 12 h § skollagen).

Anpassad studiegång

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165, s. 293).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister i arbetet med beslut om anpassad timplan, alternativt anpassad studiegång. Detta då elever saknar erforderliga beslut samtidigt som de inte läser alla ämnen enligt ordinarie timplan. Avvikelser från ordinarie timplan ska hanteras med varsamhet då det i stor utsträckning påverkar elevens utbildning och förutsättningar att nå gymnasieskolans nationella program. Om en elev bedöms vara i behov av anpassad studiegång ska detta föregås av en utredning om särskilt stöd samt dokumenteras dels i ett åtgärdsprogram dels beslutas särskilt om i ett beslut om anpassad studiegång.

Skolinspektionen konstaterar att även om det framgår att skolan har identifierat problemet och påbörjat utredningar för att korrekta beslut ska fattas så kvarstår bristen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sandviken kommuns verksamhet vid Murgårdsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller nyanlända elevers individuella studieplaner, studiehandledning på modersmål och beslut vid avvikelser från timplanen. Det finns därför skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Betygskatalog och vem som beslutar om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår det att huvudmannen genomfört en uppföljning och översyn av skolenhetens rutiner för betygsättning under läsåret 2024/25. Nya rutiner har tagits fram som fullt ut kommer implementeras under kommande läsår. Vidare framgår det att de biträdande rektorerna i samband med betygsättningen för vårterminen 2025 gjort en särskild kontroll av att rätt lärare signerat betygen. Skolinspektionen har tagit del av skolans betygs katalog från vårterminen 2025 och en förteckning över betygsättande lärare samt deras lärarlegitimationer. Av dessa underlag framgår det att, i de fall som en icke

legitimerad lärare ansvarat för undervisningen, betygen har signerats tillsammans med en legitimerad lärare.

Av betygskatalogen framgår det vidare att 14 betyg ändrats eller rättats, i samtliga fall framgår det nya och det gamla betyget. I de flesta fall framgår det vem som beslutat om det nya betyget och ifall det beror på en ändring eller rättelse. Det finns dock ett fåtal betyg där det inte framgår när det nya betyget beslutats eller vem som gjort det.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt.

Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog, SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det inte längre föreligger någon brist gällande att icke legitimerade lärare beslutar om och signerar betyg på egen hand. I de fall som undervisande lärare saknar lärarlegitimation vid vårterminens betygsättning har beslut och signering av betygskatalogen skett tillsammans med en legitimerad lärare. Verksamheten uppfyller därför i denna del författningarnas krav.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det i några fall gjorts ändringar och rättelser av betyg på ett sätt som inte uppfyller författningarnas krav. I de flesta fall framgår såväl det gamla som det nya betyget och det är också tydligt vem som fattat beslutet. Det finns dock ett fåtal exempel där det inte går att utläsa av betygskatalogen vem som fattat beslut, vad anledningen till det är och vid vilket datum som ändringen eller rättelsen genomförts, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa, verksamheten vid Murgårdsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ändringar och rättelse av betyg.

Mot bakgrund av att den brist som förekommer i skolenhetens betygskatalog endast rör sig om ett fåtal fall och att huvudmannen redovisat att utförligare rutiner kommer införas under kommande läsår bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Kartläggning och beslut om klassplacering för nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av redovisningen framgår det att huvudmannen tillsammans med skolledningen gått igenom och identifierat vilka elever som definieras som nyanlända elever mottagna på högstadiet samt vilket modersmål respektive elev har. Rektorn uppger att huvudmannen har bistått med hjälp och stöd genom att skapa bättre styrning och rutiner. Rektorn har tillsammans med kunskapsförvaltningens verksamhetsutvecklare skapat ett utbildningsunderlag som är tänkt att användas för alla inom förvaltningen.

Vidare framgår det att inga elever undervisas i förberedelseklass, vilket också bekräftas av lärare och specialpedagoger i intervju. Vidare framgår det att skolan tagit emot sex nyanlända elever under perioden april 2024 - maj 2025. För samtliga elever har det genomförts en kartläggning av elevernas kunskaper och beslut om klassplacering har fattats.

Rättslig reglering

Definition av nyanländ elev

Med nyanländ avses i denna lag den som

1. har varit bosatt utomlands,

2. nu är bosatt i landet, och

3. har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år.

En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet. Som bosatt utomlands anses den som inte anses bosatt i landet enligt 29 kap. 2 § (3 kap. 12 a § skollagen).

Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper

En nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Om det behövs ska en sådan bedömning göras även för en elev som

1. har varit bosatt utomlands och som har påbörjat sin utbildning här senast vid höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år, eller

2. efter skolgång i Sverige har varit bosatt utomlands och därefter har återvänt till Sverige för att återuppta sin utbildning här.

Rektorn ansvarar för att bedömningar görs enligt första och andra styckena. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om underlag för sådana bedömningar (3 kap. 12 c § skollagen).

En bedömning enligt 12 c § ska göras skyndsamt. För en nyanländ elev och för en elev som avses i 12 c § andra stycket 2 ska bedömningen göras i sådan tid att beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas enligt 12 e §. För en elev som avses i 12 c § andra stycket 1 ska bedömningen göras senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet i någon av de skolformer som anges i 12 b §. Resultatet av en bedömning enligt 12 c § ska beaktas vid beslut enligt 12 e och h §§, upprättande av individuell studieplan enligt 12 g § och bedömning av behov av studiehandledning på modersmålet enligt 12 i § samt vid övrig planering av undervisningen och vid fördelning av undervisningstiden (3 kap. 12 d § skollagen).

När en elevs kunskaper bedöms enligt 3 kap. 12 c § skollagen ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 (diarienummer 2016:428) användas som underlag för bedömningen. I vilken omfattning kartläggningsmaterialet steg 1 och steg 2 ska användas bestäms utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov (SKOLFS 2016:10).

Klassplacering

En nyanländ elev och en elev, vars kunskaper har bedömts enligt 12 c § andra stycket 2 ska placeras i den årskurs som är lämplig med hänsyn till elevens ålder, förkunskaper och personliga förhållanden i övrigt. Rektorn

ska besluta om en sådan elevs placering i årskurs så snart som möjligt och senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet i någon av de skolformer som anges i 12 b §. Eleven ska inom samma tid placeras i den undervisningsgrupp som eleven normalt ska tillhöra (3 kap. 12 e § skollagen).

Rektorn får besluta att en elev vars kunskaper bedömts enligt 12 c § delvis ska undervisas i förberedelseklass, om eleven saknar tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen. En elevs undervisning i förberedelseklass i ett visst ämne ska avbrytas så snart eleven bedöms ha tillräckliga kunskaper i svenska för att på heltid kunna delta i undervisningen i det ämnet i den undervisningsgrupp som eleven normalt hör till. En elev får inte ges undervisning i förberedelseklass längre tid än två år (3 kap. 12 f § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan och utredning om särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram och anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning och av kompletterande intervjuer med lärare, specialpedagoger, biträdande rektorer och rektorn framgår det att rutiner för anmälan och utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd har upprättats och kommunicerats med all personal. Under perioden november 2024 till maj 2025 har 21 anmälningar inkommit och utredningar av elevernas stödbehov startat. I de flesta fall har utredningen lett till att åtgärdsprogram utarbetats, i några fall har beslut fattats om att inte utarbeta åtgärdsprogram. För en av eleverna, där utredningen påbörjats under senare delen av vårterminen pågår utredningen vid tiden för uppföljningen.

Vidare framgår det att samtliga åtgärdsprogram som omfattar beslut om anpassad studiegång är fattade av rektorn. I de beslut som Skolinspektionen tagit del av framgår det en förtydligande motivering till beslutet samt i vilken omfattning elevernas utbildning anpassas.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier som minst uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska hen eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet avslutas därför i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning och av kompletterande intervjuer framgår det att skolan utarbetat en plan mot kränkande behandling för årskurs 7–9, något som tidigare saknades. Planen innehåller bland annat rutiner och riktlinjer för arbetet samt en förteckning över främjande och förebyggande insatser som ska genomföras och utvärderas i slutet av kalenderåret.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet avslutas därför i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot Bergh

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Robert Sondell (föredragande) och Anders Holmgren medverkat.